

Samenvatting thema 'Voorkomen van lijnsepsis'

Voor het thema 'Voorkomen van lijnsepsis' heeft een expertteam een praktijkgids ontwikkeld. In de praktijkgids zijn door het expertteam praktische interventies geformuleerd, op basis van beschikbare literatuur, bestaande richtlijnen, nationale 'good practices' en internationale veiligheidscampagnes.

Achtergrond

Lijnsepsis is een in de praktijk veel gebruikte term die staat voor een infectie van een intravasculaire katheter. (Lijn)sepsis is een acute levensbedreigende aandoening, die onmiddellijk ingrijpen vereist. Lijnsepsis verhoogt de morbiditeit, en daarmee de kosten van een ziekenhuisopname, aanzienlijk. De kans om aan lijnsepsis te overlijden, is sterk afhankelijk van het onderliggend lijden van de patiënt, de veroorzakende micro-organismen en de ingestelde (antibiotica)behandeling.

Uit een grote internationale studie is gebleken dat door toepassing van interventies ter voorkoming van lijnsepsis, het gemiddeld aantal gevallen van lijnsepsis per 1000 katheterdagen is gedaald van 7,7 naar 1,4.

Doel

Het expertteam is van mening dat het reduceren van het aantal gevallen van lijnsepsis ook in Nederlandse ziekenhuizen haalbaar is en heeft daarom de volgende doelstelling geformuleerd: Het optreden van lijnsepsis verminderen tot < 3 gevallen van lijnsepsis per 1000 katheterdagen.

Interventies

Op basis van ervaringen met interventieprojecten in het buitenland is een bundel van belangrijke handelingen in het zorgproces ter preventie van lijnsepsis gedefinieerd. Van de onderdelen uit de bundel is de effectiviteit ter voorkoming van lijnsepsis bewezen en zijn de maatregelen in vrijwel alle situaties toepasbaar. Door de onderdelen van de bundel in de dagelijkse praktijk nauwgezet na te leven en te meten, blijkt het mogelijk de incidentie van lijnsepsis aanzienlijk te reduceren. Het betreft dus geen nieuwe interventies, maar het nauwgezet toepassen van bewezen interventies. De lijnsepsis-interventiebundel bestaat uit zes interventies:

- Selectie van de optimale katheterplaats
- Desinfectie van de huid met chloorhexidine
- Handhygiëne
- Maximale voorzorgsmaatregelen bij insertie
- Dagelijkse controle op juistheid indicatie
- Controleren van de insteekopening op ontstekingsverschijnselen

Indicatoren en meten

De voornaamste maten waarmee gemeten wordt, zijn onderstaande indicatoren.

Procesindicator

Alle ingebrachte CVK's waarbij de bundel volledig en juist is toegepast

Alle ingebrachte CVK's

$\times 100\% = \dots \% \text{ CVK's waarbij de lijnsepsis-interventiebundel volledig is toegepast}$

Uitkomstindicator

$$\frac{\text{Aantal gevallen van lijnsepsis}}{\text{Aantal katheterdagen}} \times 1000 = \text{Aantal gevallen van lijnsepsis per 1000 katheterdagen}$$

Aanleveren van de indicatorgegevens vindt plaats via de PREZIES registratie (meer informatie op www.prezies.nl)

Samenstelling ziekenhuisteam

Het verdient de aanbeveling om te werken vanuit een (bestaand) multidisciplinair team van direct bij het proces betrokken personen. Voor implementatie op de IC kan het team bestaan uit een intensivist, hoofd IC, IC-verpleegkundige, arts-microbioloog, adviseur infectiepreventie en een kwaliteitsmedewerker.

Het VMS Veiligheidsprogramma

Het VMS Veiligheidsprogramma is gestart op 1 januari 2008 met als doel de patiëntveiligheid in de Nederlandse ziekenhuizen in vijf jaar tijd te verbeteren. Het Programma omvat twee pijlers:

- Reduceren van vermijdbare onbedoelde schade door middel van tien actuele thema's
- Invoeren van een veiligheidsmanagementsysteem (VMS)

Het VMS Veiligheidsprogramma ondersteunt Nederlandse ziekenhuizen door hen kennis en een samenwerkingsstructuur aan te bieden met als doel een 50% reductie van onbedoelde vermijdbare schade te realiseren.

Meer informatie

De inhoud van dit thema is beschreven in de praktijkgids "Voorkomen van lijnsepsis en behandeling van ernstige sepsis". Voor meer informatie over dit thema of het VMS Veiligheidsprogramma kunt u terecht op onze website www.vmszorg.nl

Augustus 2009